

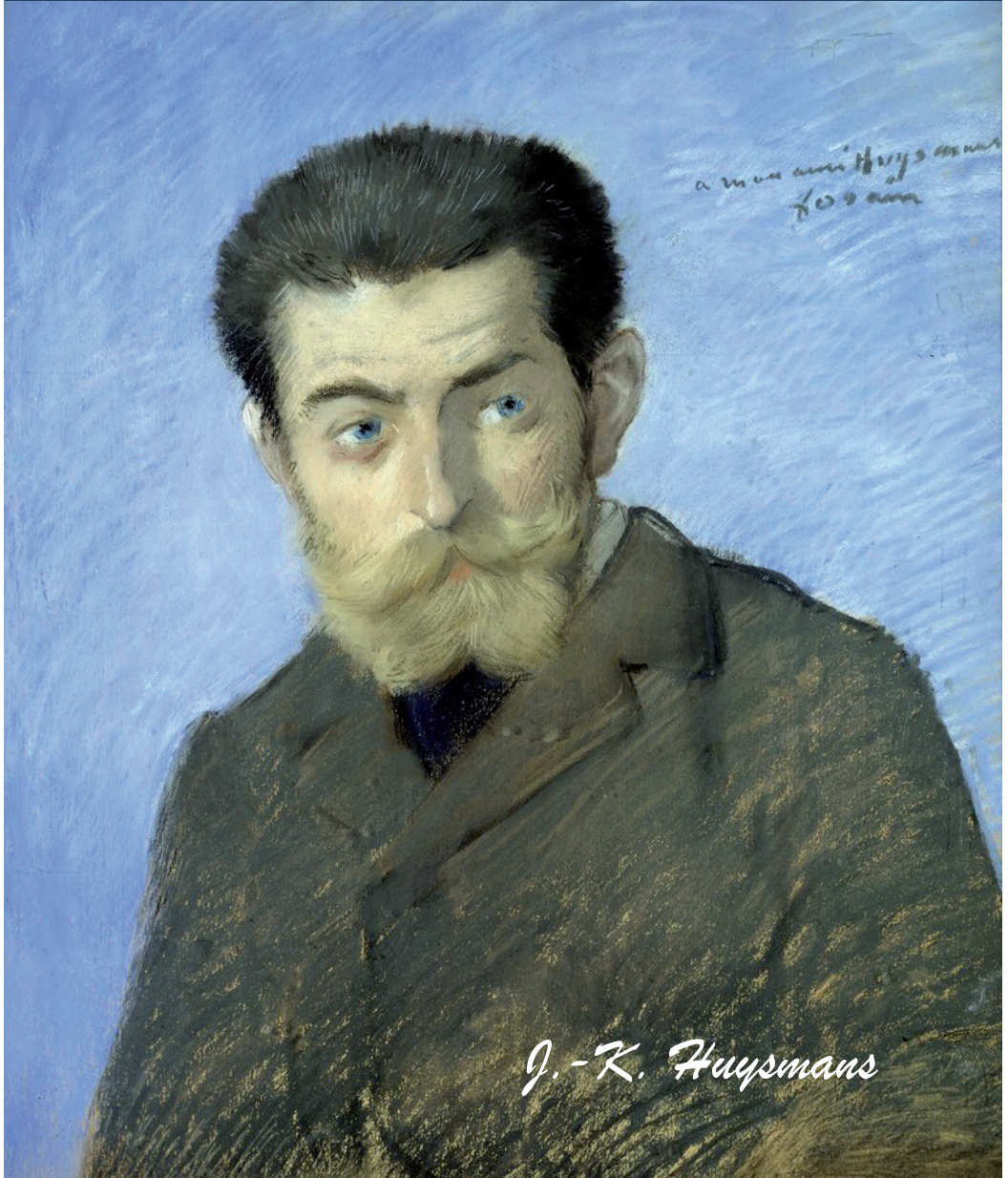
JOHANNES JØRGENSEN SELSKABET

NYHEDSBREV

Juni 2020

18. Årgang

Nr. 2

NYHEDSBREV

Medlemsblad for
Johannes Jørgensen Selskabet
Ansvh. red. Stig Holsting

Johannes Jørgensen Selskabet

er et litterært forum til studium af
digterens liv og forfatterskab.

Selskabet arbejder nært sammen
med Johannes Jørgensens Hus i
Svendborg og andre litterære
selskaber.

www.johannesjoergensenselskabet.dk

johs.jorgensenselskabet@gmail.com

Medlemskab koster 175 kr. om året.

Bankkonto nr.: 1551 0010132908

Selskabets bestyrelse:

Stig Holsting, formand

Lykkesholms Allé 9 A,1.tv

1902 Frederiksberg C

Tlf. 21290408

stighholsting@gmail.com

Maria Truelsen, næstformand

Egebakken 45 st.tv. 2830 Virum

Tlf. 24602308

mariatruelsen@mail.tele.dk

Ove Klausen, sekretær

Ottosminde 2, 8960 Randers

Tlf. 86404032

oklausen@fiberflex.dk

Henning Fink-Jensen, kasserer

Krogmosevej 28, 2880 Bagsværd

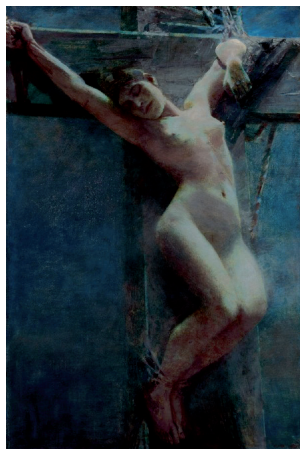
Tlf. 23495938

johs.jorgensenselskabet@gmail.com

Andreas Holsting, Ved Klosteret 6,

2100 København Ø. Tlf. 31219609

andreas.holsting@hotmail.com

Under sin første udenlandsrejse
i sommeren 1894 var Johannes
Jørgensen en flittig museumsgæst, hvor
han fik rigelig næring til sine studier
af europæisk romantisk og sekulær
kunst som modstykke til kirkernes
storslåede billedverden og tidstypiske
pastichekunst, som han afskyede. Som
et eksempel på det første fandt han i
Alte Pinakotek i München ovenstående
billede af den tyske maler Albert von
Keller. Han giver i dagbogen udtryk
for tydelig afsky for dette nærmest
obskøne billede med ordene: "Profane
Korsfæstelses- og Forkyndelsesbilleder.
Og en ligefrem modbydelig korsfæstet
Kvinde, der vrider sig vellystigt."
Billedet er beslægtet med den belgiske
symbolist Félicien Rops' profanering af
Golgatas scenen som en illustration til
Huysmans' bog *Là-bas*.
(se Henrik Wivels artikel side 6)

Forsidebillede: J.-K. Huysmans.
Pastel af Jean-Louis Forain, ca. 1878.
(Musée d'Orsay).

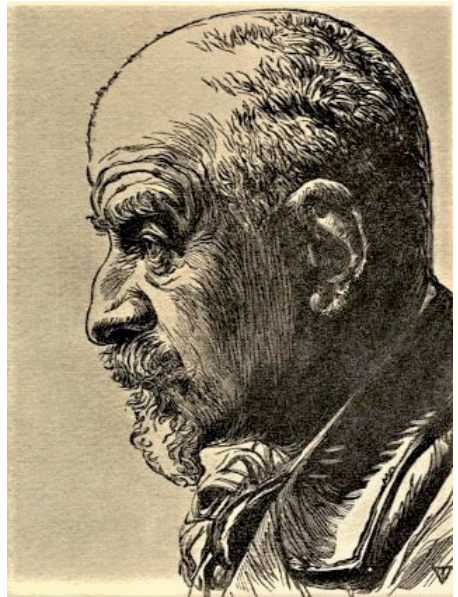
Sandheden i skønheden

Den franske forfatter og kritiker Joris-Karl Huysmans' betydning for Johannes Jørgensen

Af Henrik Wivel

Johannes Jørgensen var livet igennem fascineret af den franske forfatter og kritiker Joris-Karl Huysmans (1848-1907), og brugte udviklingen i hans liv og forfatterskab som et spejl på sin egen eksistentielle omvendelse og sit kristne gennembrud efter konversionen til katolicismen i 1896.

Johannes Jørgensens kritiske dialog med J.-K. Huysmans begyndte relativt tidligt i hans udvikling som skribent, hvor han efter læsning af romanerne *En ménage* (1881), *À rebours* (1884) og *Là-bas* (1890) og orientering i Huysmans' kunstkritik i *L'Art moderne* (1883) og *Certains* (1889) introducerede Huysmans i et essay i tidskriftet *Tilskueren*, oktober 1893, der siden blev optrykt i Jørgensens *Essays* i 1906. I 1899 skrev Jørgensen på baggrund af Huysmans' roman *En route* (1895) om forfatterens æstetiserende forhold til katolicismen. Det skete i den lille polemiske bog *Omvendelse*, mens Jørgensen i lyset af Huysmans' tidlige død skrev den essentielle essayistiske karakteristik af Huysmans' forfatterskab og udvikling i den tyske udgivelse *J. K. Huysmans* i

Joris-Karl Huysmans

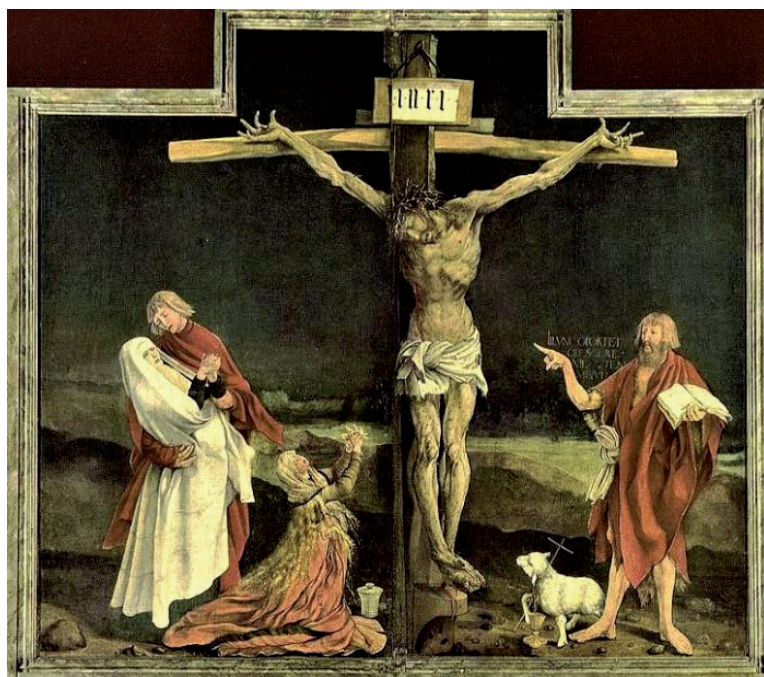
1908.¹ Huysmans er tillige en genkommen reference i Jørgensens selvbiografiske erindringsværk *Mit Livs Legende* 1-7 (1916-1928), og så sent som i 1930 bragte han i *Fra det ukendte Frankrig* et essay om "Huysmans og Don Bosco". Jørgensens livslange successive udformning af Huysmans' portræt havde – som typisk for Jørgensen – karakter af

1 J. K. Huysmans. *Kultur und Katholizismus*. Mainz und München. 1908

et selvportræt. Huysmans blev et forbillede, der med misogyn livslede, radikal hensynsløshed og idiosynkratisk følsomhed satte en standard, ingen andre omkring Jørgensen havde. Jørgensen fulgte efter Huysmans i en kunstnerisk og eksistentiel identifikation og foretog både i sit liv og i sit forfatterskab en udvikling af livsanskuelsen og livstolkningen, der i afglans minder om Huysmans: Fra naturalistisk determinisme over symbolistisk dekadence til katolsk spiritualitet og æsteticisme.

Var der i Johannes Jørgensens tilfælde tale om en egentlig konversion i 1896, hvor han efter en intellektuel proces tilegnede sig en katolsk tro, han ikke tidligere havde kendt, endsig

følt, var der i J.-K. Huysmans' tilfælde snarere tale om en omvendelse i årene 1890 til 1895. Forfatteren nærmede sig igen den romersk-katolske kirke, han som ung havde fraskrevet værdi. I de formative år i 1870'erne, hvor Huysmans, sideløbende med sit arbejde som funktionær i det franske indenrigsministerium i Paris, brød igennem som kritiker og forfatter, havde han været under indflydelse af naturalismens franske hovedskikkelse Emile Zola og den ny generation af realistiske og impressionistiske kunstnere som Jean-François Raffaëlli, Edgar Degas, Edouard Manet og Jean-Louis Forain. I 1880'erne blev Huysmans, inspireret af Charles Baudelaire, Edgar Poe og kunstnerne

*Matthias
Grünewald:
Golgatascenen
fra Isenheimer-
alteret.*

Odilon Redon og Gustave Moreau, selv en hovedskikkelse inden for den europæiske symbolisme og dekadence med en ekstrem dyrkelse af skønheden og afsondretheden i *À rebour*, og perversionen i den satanistiske rite *Là-bas*. I 1890'erne fandt Huysmans' transformation sted under indflydelse af den katolske kirkes liturgiske syntese af arkitektur, musik, billedkunst og teologi. Han blev genkristnet, som det fremgår af de sammenhængende romaner *En route* og *La Cathédrale* (1898), og parallelt i tolkningen af den usædvanlige kristne lidelsesikonografi i Matthias Grünewalds korsfæstelses-scene i Isenheimeralteret fra essaysamlingen *Trois primitifs* (1904). Huysmans genopdagede en tro, han havde tabt, mens Jørgensen fandt en tro, der ikke tidligere havde været hans.

I det ydre er det ikke vanskeligt at se Johannes Jørgensens beundring for J.-K. Huysmans. Navnet på det epokeskabende symbolistiske tidsskrift *Taarnet*, som Jørgensen blev hovedredaktør for i 1893-94, var primært inspireret af Huysmans' roman *Là-bas*, hvor hovedpersonen, forfatteren Durtal, fører diskussioner i et klokketårn med en lille skare af brødre i ånden "om de eneste Ting i Verden, der er Tale værd – Kunst og Religion", programmatisk ord for *Taarnets* redaktionelle linje. Jørgensens eget virke som både kritiker af kunst og litteratur i aviser og tidsskrifter og for-

fatter til skønlitterære værker stemmer også overens med Huysmans' virke. Ligesom begge forfatters tydeligvis selvbiografiske – i dag autofiktive – opfattelse af romangenren, hvor hovedkarakteren i reglen er forfatter og litterat og dedikeret den litterære og kulturelle praksis. Jørgensen korresponderede ikke med Huysmans – det gjorde hans danske ven og katolske mentor, billedkunstneren og designeren Mogens Ballin – og han lærte ham ikke at kende personligt. Jørgensen læste og skrev fransk, længe før han kom til Frankrig, men da han kom til Paris første gang i 1909, var noget af det første, han gjorde at besøge Huysmans' steder i fiktionen og i virkeligheden: Saint Sulpice og Saint Séverin kirkerne, hvor Huysmans havde haft de skelsættende religiøse oplevelser, der ledte ham tilbage til katolicismen, og Benediktinerkapellet i Rue Monsieur lige ved siden af huset, hvor Huysmans boede.

På de indre psykologiske og tematiske linjer er der også et slægtskab og en direkte påvirkning mellem J.-K. Huysmans' romaner og Johannes Jørgensens. Ja, inspirationen dækker hele hans udvikling fra symbolisme til katolicisme. Det fremgår af Jørgensens parafraserende tolkninger af de vigtigste af Huysmans' værker i det nævnte tysksprogede essayistiske portræt *J. K. Huysmans*. En observant forlægger burde få oversat Jørgensens bog til dansk og udgivet den i lyset af den stigende

og helt aktuelle interesse herhjemme for Huysmans' forfatterskab. Jørgensen er en fremragende læser og samler her iagttagelser, han tidligere har gjort til *Essays* og *Omvendelse* til en syntese. Bogen falder i to afsnit 1848-1894 og 1895-1907, hvormed Jørgensen karakteriserer Huysmans' omvendelse fra frafalden katolik til "frelst". Det sker dog uden på noget tidspunkt at forskertse Huysmans' mistro og ætsende kritiske holdning til eksempelvis det tarvelige katolske menageri i pilgrimsbyen Lourdes, som han beskriver i *Les Foules de Lourdes* (1906). Tværtimod ser Jørgensen sammenhængen i Huysmans' indre udvikling igennem romanerne *En ménage*, *À rebours* og *Là-bas* før omvendelsen, og *En route*, *La Cathédrale* og *L'Oblat* (1903) efter. I et tilbageblik skrev Huysmans selv i forordet til anden udgave af *À rebours* i 1903, der på dette tidspunkt var blevet en herostratisk og internationalt berømt dekadencebibel, at "bogen var indledningen til mit katolske værk, som fandtes overalt i den som frø".

I J. K. Huysmans ser Johannes Jørgensen det samme, uden at tage teologisk førergræb på romanen eller forfatteren bag. Han påpeger, at der allerede i ægteskabsromanen *En ménage* findes en længsel hos forfatter-hovedpersonen efter at slippe fra kvindens krævende begær og ægteskabet intime fællesskab til fordel for den litterært inspirerende ensomhed, frihed og uafhængighed.

En frigørelse, der gennemføres i *À rebours*, hvor hovedpersonen, Des Esseintes, isolerer sig inden døre i et hus uden for metropolens grasserende "la vie moderne", helt afskærmet fra en naturalistisk virkelighed. Her dyrker den sarte åndsaristokrat kulturens mest forfinede kulturelle udtryk med frapperende æstetisk idiosynkrasi. Da denne misantropiske tvivler ved romanens slutning tvinges ud af sin selvvalgte isolation, sker det – som Jørgensen selvfølgelig ikke undgår at bemærke – med en anråbelse af den kristne Gud som "trøstende ledestjerne". Jørgensen ser forløsningslængslen, skønhedsdyrkelse og æsteticismen i *À rebours* som et varsel om Huysmans' katolske genkristning. På tilsvarende vis fortolker Jørgensen *Là-bas'* satanistiske kult som en sanselig animalsk antitese til nadverens sakramentale syntese. Forfatter-hovedpersonen Durtals forhold til hetæren Madame Chante-louve skildres som en sort messe, hvor Durtal "i hendes arme ubevidst har skændet hostien". Kvindens legeme og blod transponeres billedlig talt til Jesu legeme og blod, der visuelt har sin lige i Huysmans' beslægtede, den belgiske kunstner Félicien Rops' obskøne visualiseringer af korsfæstelsen og Den hellige Antonius' fristelser. Fra denne afgrund i dybet, ser Jørgensen kun en mulighed for Durtal, nemlig "begyndelsen på en pilgrimsfærd i én retning, mod det højeste".

Det er J.-K. Huysmans' afsky for afgrundens hæslighed, Johannes Jørgensen ser forløst i *En route* og *La Cathédrale*'s skildringer af gennembruddet under den katolske messes skønhed i bl.a. Saint Sulpice kirken og et Trappistkloster. Forfatterens alter ego, den gennemgående hovedperson Durtal i det skønlitterære omvendelsesforløb i disse romaner, bryder igennem til lyset i den himmelstræbende gotiske kirkearkitektur og i naturen, hvor sollyset danner en monstrans over hans hoved, og endelig i klosterlivets helliggjorte værensform, frigjort fra kønnets diktat. "Hellige strømme brød ind i Durtals lukkede sjælebolig", som det hedder i *En route*. Jørgensen konkluderer, at "kunstnersjælen Huysmans" dybeste længsel er længslen efter skønhed: "Kun som skønhed, kunne sandheden åbenbare sig for ham, og således blev han ført ind på denne [bestemmende] livsvej. Man siger om ham, at han kom ind i kirken igennem de maledede ruder, ikke gennem porten. For så vidt rigtigt – igennem kilden til skønhed anskuede han sandheden, sandheden var for ham kun tilstede i kraft af dens skønheds glans. Hvad der tiltrak ham, var med den gamle kirkefaders ord, *splendor veritatis*, sandhedens lysfylde."²

Jørgensens tolkning af Huysmans' kristne omvendelse i liv og forfatterskab her i 1908 er en kunstnerisk tolkning,

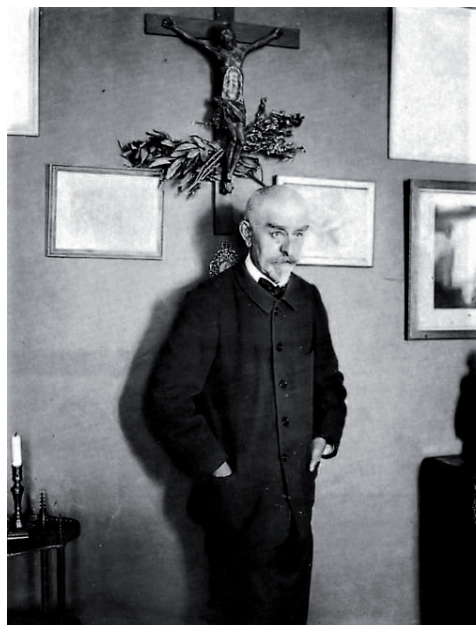
ikke primært en teologisk. Den kristne sandhed har, også for Jørgensen selv i dette portræt af Huysmans, sin forudsætning i den kunstneriske skønhed og frembringelsen af denne. Ellers er den ikke meget værd.

Dette kunstneriske udgangspunkt hos J.-K. Huysmans, hvor forudsætningen for den sande tro er kunstens og æstetikens, er en vedvarende anfægtelse hos Johannes Jørgensen selv efter konversionen i 1896, og noget han gang på gang vender tilbage til, både i *Omvendelse* og i det retrospektive bekendelsesskrift *Mit Livs Legende*. Men påvirkningen fra Huysmans er tydelig flere andre steder i Jørgensens forfatterskab. Selv skriver Jørgensen i *J. K. Huysmans*: "Jeg har styrket mig ved hans eksempel, glædet mig over hans udvikling, og jeg har følt mig som en nær beslægtet ved hans glæder og lidelser, sympatier og antipatier. Det er blevet således, at hans ånd har fremstået som min personligt (...)"³

Således kan Johannes Jørgensens ungdomsroman *Livets træ* (1893) siges at være en skønlitterær variation over Huysmans' romaner *En ménage*, *À rebours* og *Là-bas* både med hensyn til det metaforisk overgribende, dæmonisk fortærende kvinde- og kønsbillede, forfatterhovedpersonens spirituøse og spirituelle tingsfetichisme, og længsel

2 J. K. Huysmans (1908) s. 101.

3 J. K. Huysmans (1908) s. 104f.

J.-K. Huysmans "under korset". Billedet er som en illustration til hans credo.

efter frigørelse, ensomhed og uafhængighed. Ligeledes kan romanen *Vor Frue af Danmark* (1900) anskues som en variation af Huysmans' *En route* med hovedpersonens omvendelse, religiøse længsel og forsøg på at skabe en altruistisk klosterorden. Den essayistiske *Rejsebogen* (1899) kan, som allerede Edvard Brandes bemærkede i en anmeldelse i *Politiken*, betegnes som en genspejling af *En route*, og endelig kan Jørgensens række af helgenbiografier være inspireret af den omvendte Huysmans' hagiografiske *Sainte Lydwine de Schiedam* (1901). Minsandten skrev Jørgensen også, som en efterklang af Huysmans' bog fra 1906, pilgrimsbogen *Lourdes* i 1910. Heri nævner han

Huysmans' æstetiske forbehold overfor iscenesættelsen af det religiøse ceremoniel på stedet: "Jeg forstaar Huysmans' Raseri over disse kunstneriske (eller rettere ukunstneriske) Rædsler". Men Jørgensen kalder samtidig Huysmans for en "forhærdet Æstetiker", der forser sig på udenværkerne, i stedet for at kere sig om troen alene.

Johannes Jørgensen identificerede sig med og styrkede sig ved en række af de dekadenceforfattere, der under forfatningskampen i Frankrig omkring år 1900, følte sig kaldet til at markere deres katolske tro som en slags religiøs modoffentlighed til de sekulære politiske strømninger. Under det, som Jørgensen kalder for "den katolske Litteraturrenæssance i Frankrig" var det bl.a. Paul Verlaine, Léon Bloy, Ernest Hello, Paul Bourget, Francis Jammes og Adolphe Retté. Men ingen af dem fik så gennemgribende betydning for Johannes Jørgensens livsvending og forfatter-skab som J. K. Huysmans.

J.K. Huysmans på dansk:

Romanerne *Un Dilemme* (1888) og *À rebours* (1884) er oversat af Annette David og udgivet under titlerne *Et dilemma* og *Mod strømmen* af Det Poetiske Bureau i 2018 og 2019.

Uddragene fra romanen *Là-bas* (1890) "Spirituel Naturalisme" og "Matthias Grünewald", og fra romanen *À rebours* (1884) "Salomes dans. Om Gustave Moreau", er oversat af Lis Norup og udgivet i antologien redigeret af samme *I den sidste time*, Husets forlag i 2000.

Boccaccios omvendelse

Af Stig Holsting

På titelbladet af 3. bog i *Mit Livs Legende* satte Johannes Jørgensen et citat af Giovanni Boccaccio "Per campiar fallace vita a vera." Tydningen heraf vil vi vende tilbage til og her blot undre os over, hvad Jørgensen vil med Boccaccio.

Sidste år udkom en dansk nyoversættelse af Giovanni Boccaccios berømte roman *Decameron* fra 1351. Bogen synes næsten bestilt til lejligheden, idet dens handling er meget aktuel med corona-pandemiens hærgen helt ind over vores egen dørtærskel. *Decameron* foregår i og omkring Firenze i 1340, hvor byen blev ramt af en pestepidemi. Ti unge mennesker af byens adel – syv kvinder og tre mænd – søger tilflugt i en landvilla udenfor byen for at unddrage sig smitten – så langt fra den hellige Frans' ideal, da han omfavnede den udstødte spedalske. De unge mennesker fordriver her tiden bl.a. med at fortælle hinanden historier, hvor ikke mindst kirkens folk bliver meget lidt flatterende behandlet for hykleri og usædelighed. Det er således ikke læsning for spejderpiger, og kirken har da også gennem tiderne haft et lidt anstrængt forhold til Boccaccio i modsætning til hans to samtidige navnkundige italienske

Giovanni Boccaccio (1525) Ukendt ophav.

digterkolleger, Dante og Petrarca, som begge har opnået kirkelig kultstatus om ikke helgenværdighed.

Boccaccio (1313-1375) anses ikke desto mindre sammen med netop både Dante og Petrarca for en af de tre store digtere indenfor italiensk renæssancedigtning. *Decameron* var tillige af flere grunde et af de mest omtalte, men samtidig af indlysende grunde også et af de mest kontroversielle. Hvor Dante og Petrarca befandt sig i udpræget ån-

Giovanni Boccaccios mindesmærke foran kirken i byen Certaldo, hvor han ligger begravet.

delige og religiøst opbyggelige sfærer, færdedes Boccaccio i en mere verdslig og jordisk begrebsverden. *Decameron* kaldes af samme grund for "Den menneskelige komedie" for at sætte den op mod Dantes "Guddommelige komedie", for Boccaccio beskriver i ligefremme billeder den menneskelige adfærd i al dens mangfoldighed. Kirkens mænd og adelens dekadence får her ikke for lidt.

Dette års globale kollektive traume, den huserende corona-pandemi, har også kaldt på den litterære hukommelse. Aviserne har bragt adskillige historiske paralleller til den nuværende situation.

Litterært er navne som J. P. Jacobsen (*Pesten i Bergamo*), Axel Munthe (*San*

Michele), Albert Camus (*Pesten*) og fra nyere tid Hanne-Vibeke Holst (*Som pesten*) blevet udførligt behandlet, idet de alle har skrevet om mere eller mindre fiktive oplevelser, hvor pesten har huseret og udryddet store befolkningsgrupper. Det har kaldt på allehånde psykologiske overvejelser og sat samfundet på svære prøvelser. I sådanne vanskelige tider kan den menneskelige psyke give sig sære udslag. Enten søger man at leve livet ud i fulde drag ud fra devisen, at hvis livet alligevel er slut, må vi se at få så meget sjov ud af det som muligt. På den anden side betragter nogle sygdommens hærgen som en Guds straf og overgiver sig til enten passiv given sig hen i det uundgåelige eller slår som flagellanter over i ekstreme religiøse bodsøvelser.

Decameron udkom på en tid, hvor især Italien fostrede nogle af sine mest navnkundige helgenskikkelser som Frans af Assisi, Giovanni Colombini og Katerina af Siena og blev derved en katalysator for europæisk kultur og åndsliv i middelalder og renæssance.

I Johannes Jørgensens store bogsamling i hans hus i Svendborg findes ikke meget af Boccaccio. *Decameron* står her f.eks. ikke, kun novellen *Falken* (1. fortælling fra 5. dag) i en dansk gendigtning.¹ *Falken* er en af de dydige og moralsk opbyggelige fortællinger, hvor

1 Boccaccio. *Falken*. I Gendigtning ved Aage Wahl. København 1920.

den opofrende kærlighed og trofasthed er bærende træk. I fuld overensstemmelse med Jørgensens hengivenhed for Dante findes desuden et værk om Boccaccios Dantebeskrivelse.² Det er ikke meget i en bogsamling, som ellers i stort omfang rummer klassiske værker fra ikke mindst italiensk kirke- og kulturhistorie. Dante fordybede han sig i religiøst som digter, eller han uddrog eksistentielle paralleller som i *Dantestemninger*³ og i talen ved Dantes grav i Ravenna i 1921.⁴

Alligevel satte han altså som motto for tredje bog i *Mit Livs Legende* (Vælskland) et citat af Boccaccio "Per campiar fallace vita a vera." Citatet hører hjemme i et rim, der handler om Dante. I den version hedder det "Se per campiar fallace vita a vera amor non se n'oblia." Det kan oversættes: "Hvis kærligheden ikke glemmes for at forandre et falsk liv til et sandt"⁵ Citatet er i så henseende i god overensstemmelse med den gennemgående tone i hele Jørgensens erindringsværk, hvor han svinger svøben over sig selv for sine moralske svigt.

At Jørgensen valgte netop Boccaccio til at sætte sin egen moral i relief

2 *La vita nuova e il convito*. Con la vita di Dante scritta da Giovanni Boccaccio. Milano: Istituto Editoriale Italiano, u.å. 343 s. IB. (I serien "Classici Italiani", Vol. VIII).

3 *Bag alle de blaa Bjerge* 1913. s.10, "Dantestemninger".

4 *Breve fra Assisi* 1922, s. 37, "Hilsen til Dante".

5 *Opere volgari di Giovanni Boccaccio*. Rime s. 139. CII (5) (1914).

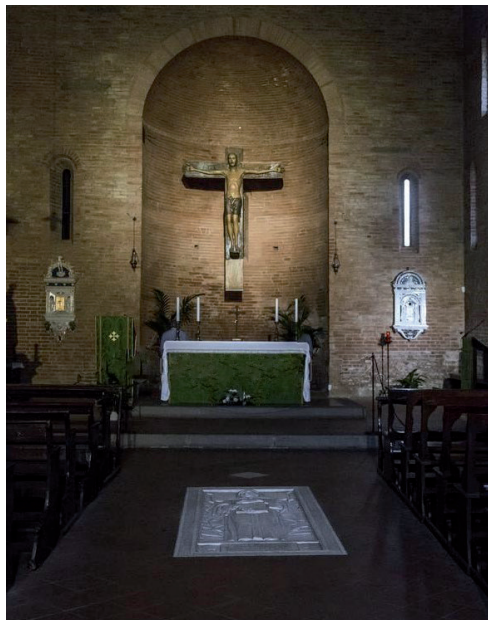
falder således helt i tråd med hans selvforståelse. I sin lille bog *Den hellige Ild* med undertitlen *En Legende fra det gamle Siena* fortæller Johannes Jørgensen om Katerinas samtidige, den sienesiske købmand Giovanni Colombinis omvendelse, efter at han have levet et såre verdsligt liv som en af byens matadorer, men endte som en af Sienas store ordensstiftere og helgenskikkelser. Jørgensen fortæller, hvordan Colombini en dag under vandring i Firenze opsøger Boccaccio angiveligt som budbringer fra en from kartheusermunk, Pietro Petroni, der ved faste og bod havde påført sig store lidelser som offer for digterens omvendelse og frelse. "Djævelen vilde ikke slippe det faste Tag, han havde i Mester Boccaccios Sjæl" melder legenden, og Gud leder den fromme Colombini hen, for at fortælle ham om den fromme munks offer. Her udfolder der sig en ordveksling mellem de to, der kort fortalt, ender med Boccaccios bodfærdige omvendelse.⁶

Seks år efter udgivelsen af *Den hellige Ild* udsendte Johannes Jørgensen bogen *I det Høje* som er en videreførelse af hans grundige franciskanerstudier med beretninger om tre franciscusinspirerede helgenskikkelser fra italiensk middelalder. Under afsnittet om Camilla Batista Varani (1458-1524) finder vi en kort fodnotebemærkning om Boccaccios omvendelse. Her dementerer

6 *Den hellige Ild*. 1902, s. 73-86.

Jørgensen i nogen grad sin beretning fra *Den hellige Ild*, idet han påviser at "Det var Petronis Ven Gioachino og ikke (som jeg har fremstillet det i min Bog "Den hellige Ild") Giovanni Colombini, der paatog sig at gaa Petronis Ærinde til *Decameron*s Digter."⁷ Dette dementi er for så vidt en biomstændighed, idet det essentielle jo var, at Boccaccio afsvor sit verdslige forfatterskab og omvendte sig. Nogle kilder mener også, at Petrarca skulle have haft en vis indflydelse på Boccaccios omvendelse. En følge af dette skridt var det måske, at han fordybede sig i sin ældre digterkollega Dantes digtning og i Firenze holdt en serie forelæsninger om ham.

Man kan måske få den opfattelse, at det var udslag af at kirkens behold overfor Boccaccios antiklerikale udfald i *Decameron*, at den på trods af hans omvendelse ikke gav ham et ærefuldt eftermæle. Han fik hverken Petrarcas eller Dantes monumentale kirkelige hæder, men blot en beskeden sten i gulvet i kirken San Jacopo e Filippo i Certaldo den by, hvor han boede og døde. Måske havde han opnået den sakramentale absolution, men kir-

San Jacopo e Filippo kirken i Certaldo med Giovanni Boccaccios grav.

ken havde ikke glemt forsmædelserne med *Decameron*. Men foran kirken har byen siden rejst ham en mindestøtte med den for 1800-tallet typiske romantiske patos. At han vender ryggen til kirken er sikkert kun af æstetiske grunde. Men den bog, som især satte ham et varigt eftermæle, *Decameron*, udkommer til stadighed i nye udgaver over hele verden – sidst i Danmark i 2019 i Thomas Harders oversættelse.

7 I *det Høje* 1908, s. 218.

OBS! SOMMERMØDE 2020 AFLYST!

Det er med stor beklagelse, at vi ser os nødsaget til at aflyse sommermødet d. 16. august på grund af myndighedernes retningslinjer for offentlige forsamlinger.